

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι ο ς καὶ τῆς σχετλιαστικῆς παραγωγ. καταλ. -α β ο ς, ἂν μὴ ἄπ' εὐθείας ἐκ τοῦ Σλαβ. *golovr*, διὰ τὸ ὅπ. βλ. G. Meyer, Neugr. Stud. 2, 23.

Α) Κυριολ. 1) Ὁ τελείως γυμνός, ὁ ἀπεψιλωμένος, ἐπὶ ἀνθρώπων, ζώων, ἀντικειμένων Α. Ρουμελ. (Καβακλ. Μέγα Μοναστήρ. Συναπλ.) Θεσσ. (Κρυόβρ. κ.ά.) Θράκ. (Καρωτ. Σουφλ.) Μακεδ. (Βελβ. Βόιον, Γαλατ. Δαμασκ. Δασοχώρ. Δάφν. Δεσκάτ. Δοξᾶτ. Ἐπανομ. Ἐράτυρ. Θεσσαλον. Καταφύγ. Κοζ. Λόφ. Μελίκ. Μοσχοπόταμ. Πεντάπολ. Ριζώματ. Σιάτ.): *Τ'* ἄφ'κι τοὺν πιδί τ'ς κὶ γυρνάει γκόλιαβον 'ς τοὺν δρόμον Συναπλ. *Μαρή*, τί κακὸ εἶναι αὐτὸ ἢ Λιουνίδας νὰ δῇ τοὺν παπποῦ τοῦ Γιαννώτα γκόλιαβον 'ς τοὺν λάκκον τοὺν τρανὸ νὰ πλιέριτι; Κρυόβρ. *Πρέπ'* 'ς τοὺν γνέσ'μον προῦτα ν' ἀναπχιᾶς, γιὰ νὰ μὴ 'πουμεῖν' ἢ ἄντρας σ' γκόλιαβους Σουφλ. Τοῦ γουμάρ' γνέ'σιν τοὺν σαμάρ', ἔρρ'ξιν τοὺν φουρτιό τ' κὶ λεύτιρον κὶ γκόλιαβον 'ν ἀγκάλιασιν μὴ τὰ μπρουστ'νά τ' τ' γουμάρα Γαλατ. Νὰ μ' δώης τοὺν βρακί μ', νὰ μὴ γυρίζουν γκόλιαβους Καταφύγ. *Τ'*ς ἐπιασαν κιὰ τ'ς δυὸ μέσ' 'ς τὸν ρουντὰ ἀγκόλιαβ' αὐτόθ. *Πααίνουμι* 'ς τοὺν θέγιατρον κὶ βλέπουμι γκόλιαβις, μόν' 'ς τοὺν τσιτσι (μόν' = μόνον, τσιτσι = κρέας, σὰρξ) Κοζ. || Παροιμ. Οὐ γύφτους ἔμαθιν γκόλιαβους κὶ ἀντρέπιτι ντυμένους (ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων νὰ προσαρμωθοῦν εἰς καλῦτερον τρόπον ζωῆς) Μακεδ. Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαχ. ἐνιαχ. || Αἰνιγμ.

Χάσκ' οὐ μάλλιαρους νὰ σέβ' οὐ γκόλιαβους (κάλτσα καὶ πόδι) πολλαχ. Συνών. γδυτός, γ κ ό λ ι ο ς **Α1α**, γυμνός, ζάρκος, ξεζάρκωτος, ξεμπέλτισωτος, ξέντυτος, τσίτσιδος.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τύπ. Ἀγκόλιαβους Μακεδ. (Καταφύγ.) *Γκόλιαβ' Ράχ'* Μακεδ. (Ἐράτυρ.)

Β) Ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη πτερὰ, ἄπτερος, ἐπὶ πτηνῶν Θράκ. (Σουφλ.) Μακεδ. (Δρυμ. Κίτρ.). 2) Φαλακρὸς Α. Ρουμελ. (Μέγα Μοναστήρ.): *Αὐτὸς ἔχ' γκόλιαβον κιφάλ'*. Συνών. γ κ ό λ ι ο ς 2. 3) Γυμνόλαιμος ὄρνις - ἀλέκτωρ Α. Ρουμελ. (Μέγα Μοναστήρ.) Θεσσ. (Ἀετόλοφ. Κακοπλεύρ. Σταυρ.) Μακεδ. (Κοζ.): *Τὰ γκόλιβα κουνκουτσέλια εἶνι γκόλιβα 'ς τοὺν λιμό τ'ς* (κουνκουτσέλια = πετεινοί) Κακοπλεύρ. Συνών. γ κ ο λ ι ά β α ρ ο ς 2, γ κ ό λ ι ο ς **Α3**, γ κ ο λ ι α β ά ρ ι κ ο ς 2, γ κ ο λ ι α ν ά ρ ι κ ο ς 2, γ κ ο λ ι α ν ό ς, γ λ α ρ ο λ α ί μ η ς, γ λ ε ι φ τ ο λ α ί μ η ς, γ υ μ ν ο λ α ί μ η ς, ζ ο ρ κ ο λ α ί μ η ς. 4) Ὡς οὖς, λεῖμαξ Α. Ρουμελ. (Συναπλ.) Μακεδ. (Σιάτ.) Συνών. βλ. εἰς λ. γ κ ό λ ι α ρ ο ς 4. **Β)** Νεογέννητον κονίκλου Μακεδ. (Κοζ.)

Β) Μεταφ. 1) Πτωχὸς Μακεδ. (Βόιον, Σιάτ.) Συνών. ἀ β ρ ά κ ω τ ο ς 1, ἀ δ έ κ α ρ ο ς, ἀ π έ ν τ α ρ ο ς, ἀ χ ρ ή μ α τ ο ς, θ ε ό φ τ ω χ ο ς, μ π α τ ί ρ η ς, ξ ε β ρ ά κ ω τ ο ς, ξ ε π α ρ α δ ι α σ μ έ ν ο ς, π ε ν τ ά φ τ ω χ ο ς, φ τ ω χ ό ς. 2) Γυνὴ ἀκάθαρτος Μακεδ. (Καστορ.) Συνών. ἀ ν ο ι κ ο κ ύ ρ ε υ τ η (βλ. ἀ ν ο ι κ ο κ ύ ρ ε υ τ ο ς 1), β ρ ώ μ α, (βλ. β ρ ῶ μ ο ς 1), μ ο υ ρ ν τ ά ρ α, τ σ α π α τ σ ο ύ λ α.

γκολιαβούδι τό, ἐνιαχ. γκουλιαβούδ' Θράκ. (Σουφλ.) κολιαβούδ' Θράκ. (Μέτρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι α β ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ύ ρ ι.

Ἄπτερος νεοσσός Θράκ. (Μέτρ.) Συνών. εἰς λ. γ κ ο λ ι α ρ ι 1. **Β)** Τὸ τελείως ἄτριχον νεογέννητον μωρὸν Θράκ. (Σουφλ.) κ.ά.

γκολιαβούρι τό, ἐνιαχ. γκουλιαβούρ' Μακεδ. (Ριζώματ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι α β ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ο ύ ρ ι.

Ἄπτερος νεοσσός.

γκολιάζω ἐνιαχ. γκουλιάζον Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι ο ς.

Γυμνῶναι: *Τὰ γκζάνια εἶνι οὔλα γκουλιασμένα 'ς τοῦ Σουφλί* (γκζάνια = παιδιὰ).

γκολιανάρι τό, ἐνιαχ. γκουλιανάρ' Θεσσ. (Κακοπλεύρ.) Μακεδ. (Τριφύλλ.) γκουλινάρ' Ἡπ. (Κόνιτσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ο λ ι α ν ό ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά ρ ι.

1) Ἄπτερος νεοσσός ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀ μ ά λ λ ι α σ τ ο ς **Α1β**, ἀ μ ά λ λ ω τ ο ς 2, γ κ ό λ ι α β ο ς **Α1β**, γ κ ο λ ι α β ο ύ δ ι **1α**, γ κ ο λ ι ά ρ ι **1α**, γ κ ό λ ι ο ς **Α1δ**, γ κ ο λ ι ο σ α ν ά κ ι, γ κ ο λ ι ο σ ά ν ι **1β**. 2) Ξηρὰ καυσόξυλα ἄνευ φλοιοῦ Ἡπ. (Κόνιτσ.)

γκολιαναρίκαβος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκουλιανάρ'καβους Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ο λ ι α ν ά ρ ι κ ο ς καὶ τῆς σχετλιαστικῆς παραγωγ. καταλ. -α β ο ς.

Ὁ παντελῶς γυμνός ἐνθ' ἄν.

γκολιανάρικος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκουλιανάρ'κους Θεσσ. (Μεγαλόβρ.) γκουλιανάρ'κους Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ οὖς. γ κ ο λ ι α ν ά ρ ι καὶ τῆς παραγ. καταλ. -ι κ ο ς.

1) Τελείως γυμνός Μακεδ. (Καστορ.). **2)** Γυμνόλαιμος ὄρνις Θεσσ. (Μεγαλόβρ.) Συνών. βλ. εἰς λ. γ κ ό λ ι ο ς **Α3**.

γκολιανός ἐπίθ. ἐνιαχ. γκουλιανός Θεσσ. (Γερακάρ.) Θράκ. (Κεσάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι α ν ό ς.

Γυμνόλαιμος ὄρνις ἐνθ' ἄν. Συνών. βλ. εἰς λ. γ κ ό λ ι α β ο ς **Α3**.

γκολιάρης ἐπίθ. ἐνιαχ. γκουλιάρ'ς Μακεδ. (Ἀλιστρ. Δοξᾶτ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά ρ η ς.

Τελείως γυμνός Μακεδ. (Δοξᾶτ.) **Β)** Ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη τρίχωμα, ἀμάλλιαστος, ἐπὶ παιδίων Μακεδ. (Ἀλιστρ.) κ.ά.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γκολιάρης* καὶ ὡς ἐπών. Μακεδ. (Θεσσαλον.)

γκολιάρι τό, ἐνιαχ. γκουλιάρ' Μακεδ. (Νιγρίτ. Πεντάπολ. Πρώτ.) γουλιάρ' Μακεδ. (Σταν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ο λ ι ά ρ η ς.

Ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη πτερὰ, ἄπτερος, ἐπὶ πτηνῶν Μακεδ. (Πρώτ. Σταν.) **Β)** Ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη τρίχωμα, ἐπὶ ζώων Μακεδ. (Πρώτ.) **γ)** Τὸ μικρὸν παιδίον, ὡς μὴ ἔχον τρίχωμα Μακεδ. (Νιγρίτ. Πεντάπολ.): *Γκλάντα ὅλα τὰ γκουλιάρια καταῆς* (γκλάντα = ξάπλα).

γκολιαριὰ ἡ, Ἡπ. (Κεστόρ.) — Χελδρ. - Μηλιαρ., Δημ. ὀνόμ. φυτ., 12 — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ό λ ι α ρ ο ς.

Τὸ φυτὸν Σαπωναρία ἢ φαρμακευτικὴ (*Saponaria of-*

ficinalis) τῆς οἰκογ. τῶν Καρυοφυλλιδῶν (Caryophyllaceae) ἐνθ' ἄν. Συνών. καλοστρώθι, σαπουνόρριζα, σαπουνόχορτο, τσουένι, χαλβαδόρριζα.

γκολιαιρίδα ἡ, ἐνιαχ. γκουλιαρίδα Μακεδ. (Βελβ. Βλάστ. Κοζ.) γολερίδα Κ. Οἰκονόμ., Δοκίμ. 3, 396.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκόλιος καὶ τοῦ οὐσ. ἀρίδα.

1) Γυμνή κνήμη Μακεδ. (Κοζ.) — Κ. Οἰκονόμ., Δοκίμ. 3, 396: Σ' κώθ' κι τοῦ ζῶράνι μ' κι φάν' κιν ἡ γκουλιαρίδα μ' (ζῶράνι = φόρεμα) Κοζ. Συνών. ἀρίδα 3, γάμπα 1. 2) Τὸ ἀδύνατον πόδι Μακεδ. (Βελβ.) 3) Κεφαλὴ κουρεμένη σύρριζα Μακεδ. (Κοζ.) Συνών. γλόμπος, γουλί. 4) Ξηρὸς κλάδος δένδρου ἄνευ φύλλων Μακεδ. (Βλάστ.) Συνών. γκόλιος 4.

γκόλιαρος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκόλιαρους Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Βλάστ. Γαλάτιστ. Μεσολακκ. Σέρρ. κ.ά.) γόλιαρους Στερελλ. (Εὐρυταν.) Πληθ. γκουλιαραῖοι Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκόλιος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αρος.

1) Ὁ παντελῶς γυμνὸς Μακεδ. (Σέρρ. κ.ά.) 2) Γυμνή κνήμη Μακεδ. (Γαλάτιστ.) Στερελλ. (Εὐρυταν.): Αἰνιγμ. "Ανοιξιν οὐ μάλλιαρους | καὶ βῆκιν οὐ γόλιαρους (κάλτσα καὶ ποὺς) Εὐρυταν. Συνών. γκολιαιρίδα 1. 3) Γυμνόλαιμος ὄρνις-ἀλέκτωρ Μακεδ. (Μεσολακκ.) Συνών. γκόλιαβος 3. 4) Ὡς οὐσ., ὁ ἄνευ ὀστράκου κοχλίας, λεῖμαξ Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Βλάστ.) Συνών. γκόλιαβος 4, γκόλιος, γδυμνοκοχλῖός, γλειφοσαλίγκαρος, γυμνοσάλιακος, γυμνοσαλιγκάρι, γυμνοσαλίγκαρος, σκλημνιός.

γκολιαρούδι τό, ἐνιαχ. γκουλιαρούδ' Μακεδ. (Νιγρίτ. Πρώτ. Σταυρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκόλιαρος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -οῦδι.

1) Γυμνὸς τόπος, ἀποψιλωμένος (Σταυρ.) 2) Ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη πτερὰ, ἄπτερος, ἐπὶ πτηνῶν, ἰδίως περιστερῶν Μακεδ. (Νιγρίτ. Πρώτ. κ.ά.) Συνών. βλ. εἰς γκόλιος Α16.

γκολιᾶτος ἐπίθ. ἀμάρτ. Θηλ. γκολιάτα Πελοπν. (Γορτυν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκόλιος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ᾶτος.

1) Ἡ ὀκνηρά, ἐπὶ γυναικός. Συνών. ἀκαμάτρα, ἀρχιτεμπέλα, ὀκνή, ὀκνιάρα, τεμπελοσκυλλὰ, τεμπελχανοῦ. 2) Ἡ ἀνόητος, ἐπὶ γυναικός. Συνών. ἀλαφρόμυαλη, ἄμυαλη, ξαβή, κοκορόμυαλη, κουτή, μπουρνταλοῦ, παλαβή, χαζή, χοντροκέφαλη.

γκόλικος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκούλ'κους Θεσσ. Μακεδ. (Βόιον) Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκόλιος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

Γυμνὸς Μακεδ. (Βόιον): Γκούλ'κας βγαίνουν τώρα οἱ κουπέλις μὴ τὰ μπράτσα ἔξω. Συνών. βλ. γκόλιος 1. β) Ὁ μὴ ἔχων ἀκόμη πτερὰ, ἄπτερος, ἐπὶ πτηνῶν Θεσσ.

Συνών. γκολιαβάρι 1, γκολιαβαροῦδι, γκολιαβοῦδι 1, γκολιαβοῦρι.

γκόλινα ἡ, ἐνιαχ. γκούλ'να Μακεδ.

Ἐκ τοῦ Σλαβ. *golina* = γῆ ἀκαλλιέργητος, ἀποψιλωμένη. Πβ. καὶ Κουτσοβλαχ. *golinā* καὶ *gólnā* = γυμνὴ κορυφὴ βουνοῦ.

Μέρος ἄδενδρον καὶ γυμνὸν ἐνθ' ἄν.

γκολινάρι τό, ἐνιαχ. γκουλινάρ' Ἀλόνν.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. γκόλινος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρι.

Ἐντελῶς γυμνὸς ἐνθ' ἄν.

γκολιόγκλαβος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκουλόγκλαβους Μακεδ. (Καστορ. Νάουσ.) γουλόγκλαβους Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκόλιος καὶ τοῦ οὐσ. γκλάβα.

1) Ἀσκεπὴς τὴν κεφαλὴν ἐνθ' ἄν.: Βάλι τοῦ καπέλου σου κὶ μὴ στέκισι γκουλόγκλαβους 'ς τοὺν ἡλίου Μακεδ. (Νάουσ.) Βγῆκα γουλόγκλαβους Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Συνών. ἀκουκούλιαστος, ἀκουκούλωτος, ἀνακούτρουλος 1, ἀναμαλλάρης 2, ἀναμαλλιάρης, ἀναμαλλιάρικος, ἀσκεπαστος Α2, ἀσκοῦφωτος, ξεκουκούλωτος, ξεκούτρουλος, ξέσκουφος, ξεσκουφωτος. 2) Εἶδος πίττας χωρὶς τὸ ἄνω φύλλον Μακεδ. (Βρία Νάουσ.): "Εκαμάμι μιὰ γκουλόγκλαβη Νάουσ. Συνών. γκολιόπιττα.

γκολιοκάννι τό, ἐνιαχ. γκουλουγκάνν' Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκόλιος καὶ τοῦ οὐσ. καννί (= κνήμη, πούς).

Κατὰ πληθ., γυμνοὶ μῆροὶ ἐνθ' ἄν. Πβ. γκολιαιρίδα.

γκολιοκέφαλος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκουλιονκέφαλους Μακεδ. (Βροντ.) γκουλικέφαλους Μακεδ. (Βροντ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκόλιος καὶ τοῦ οὐσ. κεφάλι.

1) Γυμνόλαιμος ὄρνις Μακεδ. (Βροντ. κ.ά.) Συνών. εἰς λ. γκόλιος Α3. 2) Φαλακρὸς Μακεδ. (Βροντ. κ.ά.): Ντίπ γκουλικέφαλους θὰ γέῃ ἡ ἄντρας τ'ς Πανάιους! Συνών. γκολιαβίτης, γκόλιαβος 2, καραφλός, κέλης, πατέλης, φαλακρός.

γκολιόκοττος ὁ, ἐνιαχ. γκουλιόκοττους Θράκ. (Σουφλ. Φέρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκόλιος καὶ τοῦ οὐσ. κόττος.

1) Ἄνευ οὐρᾶς, κολοβὸς πετεινὸς Σουφλ. 2) Μεταφ., ἄνθρωπος ἀνάπηρος κατὰ τὰς χεῖρας Φέρ. Συνών. κουλλοχέρης.

γκολιοκουνιά ἡ, ἐνιαχ. γκουλιουν'νιά Θράκ. (Σουφλ.) γκουλουγκανιά Θράκ. (Ἐλληνοχώρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γκολιόκουνο.

Ἀγρία τριανταφυλλιά ἐνθ' ἄν.

γκολιόκουνο τό, ἐνιαχ. γκουλόκ'νου Θράκ. (Σουφλ. Φέρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γκόλιος καὶ τοῦ οὐσ. κουνί.

Ὁ κόκκινος καρπὸς τῆς ἀγρίας τριανταφυλλιάς ὁ ἀπο-

